

1. Ramy prawne

Dyrektywy

Dyrektywy europejskie dotyczące zamówień publicznych zostały zaimplementowane w Austrii poprzez ustawę Bundesvergabegesetz 2006 - BVergG 2006, Federalne Prawo Zamówień Publicznych. Odpowiednie zestawienie wymieniające poszczególne Dyrektywy ujęte jest w paragrafie 192 tejże ustawy.

Dodatkowo – ze względu na system federalny ustanowiony przez konstytucję Austrii, w poszczególnych landach obowiązuje 9 kolejnych ustaw zwanych Landesvergabekontrollgesetze (ustawy poszczególnych landów dotyczące zamówień publicznych) ustanawiających system wnoszenia skarg i odwołań w zgodzie z postanowieniami ujętymi w Dyrektywach 89/665 oraz 92/13.

Należy zwrócić uwagę na fakt, że zarówno BVergG jak i Landesvergabekontrollgesetze zawierają przepisy dotyczące zamówień podprogowych.

Podstawowe zasady

Podstawowe zasady dotyczące zamówień publicznych w Austrii są zgodne z Traktatami WE, konstytucją oraz Dyrektywami. Paragraf 19 ustawy zawiera spis podstawowych zasad, które muszą być przestrzegane w przypadku każdego zamówienia publicznego, tzn.: brak dyskryminacji, cztery zasady dot. wolności ujęte w Traktacie, przejrzystość, wolna konkurencja, równe traktowanie itp.

Obowiązujące przepisy

BVergG dostarcza ram prawnych dla zamówień publicznych. Aktualny tekst ustawy można pobrać ze strony <http://www.ris.bka.gv.at>. Ustawy wydane przez poszczególne landy są następujące:

- Burgenländisches Vergabe-Nachprüfungsgesetz -VNPG (LGBl. Nr. 34/2003);
- Kärntner Vergaberechtsschutzgesetz-K-VergRG (LGBl. Nr. 17/2003);
- NÖ Vergabe-Nachprüfungsgesetz (LGBl. Nr. 7200-0);
- Oö. Vergabenachprüfungsgesetz (LGBl. Nr. 153/2002);
- Salzburger Vergabekontrollgesetz 2002 -S.VKG (LGBl. Nr. 103/2002);
- Steiermärkisches Vergabe-Nachprüfungsgesetz (LGBl. Nr. 43/2003);
- Tiroler Vergabenachprüfungsgesetz 2002 (LGBl. Nr. 123/2002);
- (Vorarlberger) Vergabenachprüfungsgesetz (LGBl. Nr. 1/2003);
- Wiener Vergaberechtsschutzgesetz (WVRG) (LGBl. Nr. 25/2003).

Podsumowanie wszystkich przepisów prawnych dotyczących zamówień publicznych w Austrii można znaleźć w opracowaniu: Korinek, Vergaberecht in Raschauer, Wirtschaftsrecht, 2003, Rz 701 -772. W opracowaniu “Zeitschrift für Vergaberecht und Beschaffungspraxis” (ZVB) można znaleźć komentarze dotyczące bieżących zmian dot. prawa o przetargach publicznych

2. Ramy instytucjonalne

Instytucje odpowiedzialne za zamówienia publiczne

Ponieważ definicja zamawiającego wg ustawy BVergG odnosi się głównie do odpowiedniej definicji zawartej w Dyrektywach UE, ustawa BVergG obejmuje zamówienia publiczne na szczeblu regionów i władz lokalnych, tzn. rząd federalny oraz jego jednostki, władze regionalne (poszczególnych landów), wspólnoty miejskie oraz inne organizacje, a także zamówienia określonych podmiotów (jak np. przedsiębiorstw działających w sektorze gospodarki wodnej, energii, telekomunikacji i usług pocztowych oraz innych regulowanych ustawą) w tym samym znaczeniu jak jest to ujęte w Dyrektywach (paragraf 7 i 8 ustawy BVergG).

Liczba podmiotów które są ujęte jako „podmioty zarządzane wg prawa publicznego” znacząco wzrosła w ciągu ostatnich 10 lat ze względu na szeroko zakrojoną liberalizację gospodarki i prywatyzację sektora publicznego. Doprowadziło to do powstania firm opartych na tych samych przepisach co firmy prywatne, których właścicielem w całości jest Państwo lub posiada większościowe udziały – przedsiębiorstwa takie realizują zazwyczaj zadania użyteczności publicznej.

Wspomniane powyżej podmioty są odpowiedzialne za wszystkie zamówienia publiczne które są zgodne z ich kompetencjami, co oznacza, że muszą przeprowadzać przetargi (na roboty budowlane, usługi, dostawy), aby realizować swoje statutowe cele.

Na poziomie federalnym ze względu na ograniczenia budżetowe oraz w celu zoptymalizowania procedur zamówień publicznych, w 2001 roku została powołana centralna jednostka ds. zakupów (tzw. Bundesbeschaffung- GmbH - s. BGBl. I Nr. 39/2001), spółka odpowiedzialna za przeprowadzanie przetargów na dostawy i usługi dla rządu federalnego oraz spółek należących do niego. Władze regionalne (landy) przeprowadzają większość przetargów poprzez własną administrację. Władze miejskie często tworzą stowarzyszenia realizujące różne cele użyteczności publicznej (np. zarządzanie odpadami). Podejmowane są próby zorganizowania centralnych biur zamówień w każdym z 9 landów.

Pośród wielu niezależnych podmiotów, instytucje ubezpieczeń społecznych oraz izby zawodowe tworzą wielką grupę zamawiających

Obowiązki

Obowiązki wymienionych powyżej zamawiających są w większości określone w odpowiednich ustawach opisujących ich zadania, wraz z koniecznymi kompetencjami dla spełnienia tych zadań. Zadania te sprowadzają się do administracji publicznej, administracji ubezpieczeń społecznych czy też np. zarządzania nieruchomościami (np. Federalna Agencja Nieruchomości – BIG), przydzielania koncesji (np. Urząd Regulacji Telekomunikacji, Radia i Telewizji, RTR GmbH).

Instytucje odpowiedzialne za skargi i odwołania

Ustawa BVergG oraz ustawa Landesvergabekontrollgesetze dostarczają jednego wspólnego systemu formalnego rozpatrywania odwołań, realizowanego przez specjalne niezależne trybunały spełniające wymogi Dyrektyw. Ze względu na system federalny w Austrii funkcjonuje 10 różnych instytucji odwoławczych: the Bundesvergabeamt (Federalny Urząd ds. Zamówień Publicznych, BVA) dla zamówień na poziomie federalnym, 7 autonomicznych trybunałów administracyjnych w 7 landach (tzw. UVS) oraz senaty kontroli zamówień publicznych w dwóch regionach (Wiedeń i Salzburg) dla zamówień publicznych na poziomie regionalnym i miejskim.

Pomimo tego, że funkcjonuje 10 różnych instytucji odwoławczych, procedury rozpatrywania spraw nie różnią się zbyt wiele. Praktyka prawna poszczególnych landów, podążająca za koniecznością administracyjną, wykazuje tendencję do harmonizowania przepisów dotyczących odwołań w zgodzie z przepisami ustawy BVergG. Następujący opis odnosi się w związku z tym do podstawowych zasad określonych przez BVergG.

Jak zostało to wcześniej wspomniane, BVA jest odpowiedzialne za rozpatrywanie skarg i odwołań na poziomie federalnym. BVA stanowi część systemu rozpatrywania odwołań zgodnie z federalną Konstytucją i złożona jest z niezależnych sędziów administracyjnych oraz prawników którzy są wybierani na równych zasadach na określony okres czasu przez przedstawicieli zamawiających oraz podmiotów uczestniczących w przetargach. Decyzje BVA są generalnie podejmowane w senatach składających się z jednego sędziego oraz dwóch prawników. BVA ma moc prawną wymaganą przez Dyrektywy (cofnięcie decyzji zamawiającego, środki przejściowe itd.). Zgodnie z BVergG BVA jest odpowiedzialne za prawną ochronę podmiotów uczestniczących w przetargach zanim zostanie zawarta umowa i zobowiązane jest do podjęcia decyzji w ciągu dwóch miesięcy. W przypadku udzielonych już zamówień kompetencje BVA są ograniczone do wydania oświadczenia o zgodności lub braku zgodności z przepisami procedury przetargowej zamawiającego. Oświadczenie takie stanowi ważny wymóg, a tym samym podstawę do skierowania wniosku o odszkodowanie do sądu cywilnego. Decyzje BVA są ogłaszane na stronach internetowych (<http://www.bva.gv.at>), można się od nich odwoływać do Naczelnego Sądu Administracyjnego oraz do Trybunału Konstytucyjnego.

3. Formy przetargów

Dla zamówień powyżej progu BVergG zawiera takie same procedury jak te ujęte w Dyrektywach UE. Poniżej progu dostępne są dodatkowe procedury, przede wszystkim przetargi ograniczone z lub bez ogłoszenia w zależności od szacunkowej wartości zamówienia. Podobnie ujmują przepisy dla bezpośrednich zakupów poniżej progu 40 000 EUR. Ustawa ujmuje także zasady dot. przejrzystości zamówień na usługi.

Wymogi dotyczące publikacji ogłoszeń o przetargach powyżej progu są ściśle dostosowane do Dyrektyw. Poza zamieszczeniem ogłoszenia w Oficjalnym Biuletynie, zamawiający musi opublikować ogłoszenie w Amtlicher Lieferanzeiger (Monitor Zamówień Publicznych), dodatku do dziennika (Wiener Zeitung) zawierających oficjalne ogłoszenia. W przypadku zamówień podprogowych obowiązują uproszczone zasady.

Zgodnie z precedensem ECJ (sprawa Alcatel) zamawiający muszą informować podmioty biorące udział w przetargu o swojej decyzji zanim zostanie zawarta umowa. Zamawiający nie może przyznać zamówienia w określonym czasie od opublikowania tej informacji (w zależności od procedury: 7 dni lub 2 tygodnie dla przetargów powyżej progu). Dzięki temu zagwarantowane jest prawo do złożenia stosownych odwołań od decyzji zamawiającego. Umowy zawarte przed upłynięciem tego terminu są nieważne.

BVergG zawiera także restrykcyjny system terminów. Oferenci muszą zaskarżyć bezprawne decyzje zamawiających w określonym czasie od momentu otrzymania informacji o wyniku przetargu, a kiedy termin ten zostanie przekroczony, nie jest już możliwe zaskarżenie takiej decyzji.

4. Nowe rozwiązania organizacyjne i instytucjonalne Nowe rozwiązania organizacyjne

W Austrii brak jest szczególnych uregulowań dotyczących Partnerstwa Publiczno-Prywatnego (PPP). Jakakolwiek działalność w tym zakresie regulowana jest w związku z tym w zgodzie z ogólnymi przepisami (konstytucją, ECT, przepisami dot. zamówień publicznych). Sektor komunalny wykazuje jednak wzmożoną tendencję do organizowania świadczenia usług użyteczności publicznej razem z prywatnymi partnerami i inwestorami.

Nowe rozwiązania instytucjonalne

Centralna jednostka ds. zakupów (Bundesbeschaffung-GmbH) powstała w 2001 roku w celu obsługi zamówień publicznych na usługi i dostawy dla rządu federalnego. Procedury przetargowe są rozpoczynane po rozpoznaniu potrzeb poszczególnych jednostek. the specific

Aukcje elektroniczne

Ustawa BVergG 2006 uchwalona 1 lutego 2006 roku zrównuje w prawach tradycyjne środki komunikacji z nowoczesnymi środkami komunikacji elektronicznej. Poza tym, stosowanie aukcji elektronicznych jest wspomagane przez ograniczone terminy oraz rekomendacje dot. korzystania z środków komunikacji elektronicznej. Aukcje elektroniczne są dopuszczone jako drugi etap przetargu zarówno dla zamówień powyżej jak i poniżej progu.

Pozostałe innowacje w sektorze zamówień publicznych

BVergG ustala przepisy w obszarze zamówień publicznych (powyżej i poniżej progu), koncesji na usługi, aukcji elektronicznych, umów ramowych, systemie dynamicznych zakupów, dialogu konkurencyjnego, bezpośrednich zakupów, a także zawiera aneks dot. usług.

6. e-Przetargi

Tak jak zostało to ujęte powyżej, BVergG zawiera przepisy które starają się nakłonić i rozpowszechnić e-Przetargi w Austrii. Zgodnie z Dyrektywami UE dot. handlu elektronicznego oraz elektronicznego podpisu komunikacja oraz transakcje pomiędzy zamawiającym a oferentami może odbywać się drogą elektroniczną (e-mail, Internet). Ustawa zawiera zapisy dotyczące przyjęcia, odbioru (data odbioru) oraz otwarcia ofert elektronicznych – oferty takie muszą być przede wszystkim podpisane i potwierdzone podpisem elektronicznym.

BVergG zawiera także przepisy dotyczące aukcji elektronicznych dla zamówień powyżej i poniżej progu. Aukcja elektroniczna może być zastosowana jako część procedury w przypadku standardowych produktów i usług, a jako kryterium wyboru oferty może być wykorzystana najniższa cena lub inne mierzalne ekonomiczne kryteria. Brak jest przepisów dotyczących elektronicznych rynków.